

Innhold

Innledning	17
Kapittel 1	
Introduksjon	25
1.1 Forutsetninger for å lese denne boka	26
1.2 Hva er et program?	28
1.3 Hvordan man kan betrakte en datamaskin	29
1.4 Hvordan en datamaskin kan "tenke"	31
1.5 Et lite eksempelprogram	31
1.6 Å utvikle og vedlikeholde programmer	37
1.7 Java-applikasjoner, Java-servleter og Java-appleter	39
1.8 Nye begrep i dette kapitlet	43
1.9 Repetisjonsoppgaver	46
Kapittel 2	
Variabler, datatyper og uttrykk	47
2.1 Data og variabler	48
2.2 Algoritmer, programmeringsfeil og testdata	51
2.3 Setninger, blokker og navn	54
2.4 Variabler og konstanter	56
2.5 Datatyper	59
2.6 Tilordninger og aritmetiske uttrykk	65
2.7 Typeomforming	68
2.8 Beregninger i et oppussingsprosjekt	71
2.9 Nye begrep i dette kapitlet	72
2.10 Repetisjonsoppgaver	75
2.11 Programmeringsoppgaver	76

Kapittel 3

Bruk av ferdige klasser	77
3.1 Objekter som modeller av virkeligheten	78
3.2 Å bruke ferdige klasser	82
3.3 Klassen Random	89
3.4 Unntaksobjekter	91
3.5 Klassekonstanter og -metoder i Java-biblioteket	92
3.6 import-deklarasjonen	94
3.7 Å lese data fra brukeren	96
3.8 Klassen String	99
3.9 Formatering av tall og datoer	104
3.10 API-referanse	108
3.11 Nye begrep i dette kapitlet	112
3.12 Repetisjonsoppgaver	116
3.13 Programmeringsoppgaver	116

Kapittel 4

Å lage egne klasser	119
4.1 Å programmere en klasse	120
4.2 Tilgangsmodifikatorene private og public	129
4.3 Innholdet i en klasse	129
4.4 Metoden toString()	139
4.5 En klasse til og noen nye operatører	140
4.6 Vinduer med enkel grafikk	144
4.7 Koordinater	149
4.8 Farger og skrifttyper	151
4.9 Enum-klasser	155
4.10 API-referanse	159
4.11 Nye begrep i dette kapitlet	163
4.12 Repetisjonsoppgaver	166
4.13 Programmeringsoppgaver	167

Kapittel 5

Valg som kontrollstruktur	169
5.1 En enkel kalkulator	170
5.2 Et valg er en kontrollstruktur	172
5.3 Blokker inne i metoder	176
5.4 if-setningen	178
5.5 Nøstet if og flervalgssetninger	181
5.6 Logiske uttrykk	188
5.7 Sammenligning av strenger	192
5.8 Å sammenligne beregnede desimaltallverdier	194
5.9 Flervalgssetningen switch	195
5.10 Betingelsesoperatoren ?:	198
5.11 API-referanse	198

5.12	Nye begrep i dette kapitlet	200
5.13	Repetisjonsoppgaver	202
5.14	Programmeringsoppgaver	202

Kapittel 6

Løkke som kontrollstruktur		205
6.1	Tellerkontrollerte løkker	206
6.2	En løkke med en generell betingelse	208
6.3	Et eksempel på grafikk	212
6.4	for-setningen	214
6.5	Nøstede kontrollstrukturer	216
6.6	do-while-setningen	217
6.7	Valg av riktig løkkesetning	220
6.8	Kontroll av inndata	220
6.9	Å bruke pakker som ikke tilhører Java API-et	224
6.10	Å formatere data i kolonner med printf()	227
6.11	Å dele opp en tekst i ord	230
6.12	API-referanse	232
6.13	Nye begrep i dette kapitlet	233
6.14	Repetisjonsoppgaver	234
6.15	Programmeringsoppgaver	234

Kapittel 7

Tabeller		237
7.1	Hva er en tabell?	238
7.2	Å kopiere tabeller	243
7.3	Klassen Maned med nedbørdata	245
7.4	Sortering	249
7.5	Søking	252
7.6	Klassen java.util.Arrays	254
7.7	Online API-dokumentasjonen	256
7.8	Todimensjonale tabeller	258
7.9	Et menystyrt program	266
7.10	Mer enn to dimensjoner	271
7.11	Utvidet for-løkke	272
7.12	Tabell av strenger	275
7.13	Tabell av referansetype som medlem i klasse	279
7.14	Flerdimensjonale tabeller og objektorientert programmering	284
7.15	API-referanse	286
7.16	Nye begrep i dette kapitlet	287
7.17	Repetisjonsoppgaver	287
7.18	Programmeringsoppgaver	288

Kapittel 8

Samarbeid mellom objekter	291
8.1 Et eksempel på samarbeid mellom objekter	292
8.2 Komposisjon, en-del-av-sammenheng	296
8.3 Referansetyper i grensesnittet til en klasse	301
8.4 Aggregering, en løser en-del-av-sammenheng	306
8.5 Å sammenligne objekter	309
8.6 Oppussingseksemplet, del 1	315
8.7 Nye begrep i dette kapitlet	321
8.8 Repetisjonsoppgaver	322
8.9 Programmeringsoppgaver	322

Kapittel 9

Tabell-lister og programmering av assosiasjoner	325
9.1 Tabell-lister	326
9.2 Et aggregat med tabell-liste	328
9.3 Wrapperklassene Integer, Double med flere	330
9.4 Assosiasjoner	333
9.5 Oppussingseksemplet, del 2	335
9.6 Interfacet Comparable og sortering av objekter	342
9.7 Interfacet Comparator og sortering av tekster	348
9.8 API-referanse	352
9.9 Nye begrep i dette kapitlet	357
9.10 Repetisjonsoppgaver	358
9.11 Programmeringsoppgaver	358

Kapittel 10

Arv og polymorfi	361
10.1 Generalisering, spesialisering og arv	362
10.2 Klassen Person med subklasser	364
10.3 Polymorfi	369
10.4 Abstrakte klasser	372
10.5 Operatoren instanceof	377
10.6 Tilgangsmodifikatoren protected	380
10.7 Oppussingseksemplet, del 3	383
10.8 Eksempler på arv i to nivåer og bruk av final	388
10.9 Regler og syntaks	391
10.10 Interface	395
10.11 Nye begrep i dette kapitlet	399
10.12 Repetisjonsoppgaver	401
10.13 Programmeringsoppgaver	402

Kapittel 11

Unntakshåndtering	407
11.1 Unntak og unntaksobjekter	408

11.2	try-setningen	414
11.3	Å lage egne unntaksobjekter	418
11.4	API-referanse	422
11.5	Nye begrep i dette kapitlet	423
11.6	Repetisjonsoppgaver	424

Kapittel 12

Bruk av datafiler og strømmer	425	
12.1	Datafiler og strømmer	426
12.2	Et eksempel på en datafil	427
12.3	Å lese tekst fra en fil	429
12.4	Å skrive tekst til en fil	432
12.5	Lesing og skriving til fil – sammendrag	433
12.6	Å lese tall fra en datafil	435
12.7	Kommunikasjon med konsollet	437
12.8	Binær overføring av data	438
12.9	Direkte tilgang til innholdet i en fil	439
12.10	Serialisering	443
12.11	API-referanse	447
12.12	Nye begrep i dette kapitlet	453
12.13	Repetisjonsoppgaver	453
12.14	Programmeringsoppgaver	454

Kapittel 13

GUI-programmering og hendelser	457	
13.1	GUI-komponenter	458
13.2	Å trykke på en knapp	460
13.3	Indre klasser	466
13.4	Å håndtere layouten	472
13.5	API-referanse	482
13.6	Nye begrep i dette kapitlet	488
13.7	Repetisjonsoppgaver	490
13.8	Programmeringsoppgaver	490

Kapittel 14

GUI-komponenter for valg og tekster	491	
14.1	Å gi brukeren valg mellom alternativer	492
14.2	Avkrysningsruter	494
14.3	Radioknapper	496
14.4	Listebokser	499
14.5	Spinnere	504
14.6	Kontroll av inndata	506
14.7	Tekstkomponenter og fokuslyttere	509
14.8	Andre måter å programmere lyttere på	515
14.9	API-referanse	517

14.10	Nye begrep i dette kapitlet	523
14.11	Repetisjonsoppgaver	524
14.12	Programmeringsoppgaver	525

Kapittel 15

Å lage brukergrensesnitt	527	
15.1	Menyer	528
15.2	Knapperader	531
15.3	Ulike typer vinduer	533
15.4	Vinduslyttere	535
15.5	Dialogvinduer	537
15.6	GUI-komponenten tabell (klassen JTable)	552
15.7	GridBagLayout som layouthåndterer	554
15.8	Oppussingseksemplet, del 4	558
15.9	Å lage egne datamodellklasser	570
15.10	API-referanse	574
15.11	Nye begrep i dette kapitlet	579
15.12	Repetisjonsoppgaver	581
15.13	Programmeringsoppgaver	581

Kapittel 16

Tråder	583	
16.1	Tråder i prosesser	584
16.2	Deling av tid mellom tråder	586
16.3	Eksempel på bruk av tråder	586
16.4	Trådenes tilstander	591
16.5	Kommunikasjon mellom tråder	592
16.6	Låser og synkronisering	593
16.7	Mer kontroll: wait(), notify() og notifyAll()	598
16.8	Å titte på trådene med JDB	601
16.9	API-referanse	603
16.10	Nye begrep i dette kapitlet	605
16.11	Repetisjonsoppgaver	606
16.12	Programmeringsoppgave	606

Kapittel 17

Datastrukturer og algoritmeteor	607	
17.1	Grafer	608
17.2	Lister	610
17.3	Generiske typer	618
17.4	Redningen: Collection, List og LinkedList	624
17.5	Køer og stakker	627
17.6	Rekursjon	628
17.7	Trær	630
17.8	Trær i API-et	638

17.9	Hashtabeller	640
17.10	Iteratorer	644
17.11	Mer om generiske typer	645
17.12	API-referanse	649
17.13	Nye begrep i dette kapitlet	653
17.14	Repetisjonsoppgaver	655
17.15	Programmeringsoppgaver	655

Kapittel 18

Mer om appleter	657	
18.1	Hva appleter gjør på web	658
18.2	Sikkerhet	659
18.3	Å programmere en applet	661
18.4	Sikkerheten i praksis	666
18.5	Kommunikasjon mellom applet og nettleser	668
18.6	API-referanse	670
18.7	Nye begrep i dette kapitlet	672
18.8	Repetisjonsoppgaver	673
18.9	Programmeringsoppgaver	673

Kapittel 19

Distribuerte systemer med socket-programmering og RMI	675	
19.1	Socketer	676
19.2	Objekter som samarbeider over nettet	682
19.3	Hvordan foregår kommunikasjonen mellom objektene?	689
19.4	RMI og appleter	695
19.5	Deploymentdiagram	695
19.6	Et distribuert system med tilbakekall	697
19.7	API-referanse	708
19.8	Nye begrep i dette kapitlet	708
19.9	Repetisjonsoppgaver	710
19.10	Programmeringsoppgaver	710

Kapittel 20

Å programmere mot en database	713	
20.1	Databasedrivere	714
20.2	Å få kontakt med en database	716
20.3	Et større eksempel	720
20.4	En databaseapplikasjon	727
20.5	Databaseforbindelser er en krevende ressurs	732
20.6	Trelagsarkitektur	738
20.7	Transaksjoner	743
20.8	Hva med JDBC versjon 2?	746
20.9	Kompilerte SQL-setninger	747

20.10	API-referanse	749
20.11	Nye begrep i dette kapitlet	752
20.12	Repetisjonsoppgaver	753
20.13	Programmeringsoppgaver	753

Kapittel 21

Web-programmering med JavaServer Pages

		755
21.1	Ulike måter å programmere for web	756
21.2	Installasjon av programvare	757
21.3	Servlet	758
21.4	JavaServer Pages (JSP)	762
21.5	Hva består JSP av?	763
21.6	Å lese inn data fra brukeren	767
21.7	Klientsidevalidering med JavaScript	775
21.8	JSP-sider som kommuniserer med databaser	777
21.9	Å lagre tilstandsinformasjon	785
21.10	API-referanse	796
21.11	Nye begrep i dette kapitlet	800
21.12	Repetisjonsoppgaver	801
21.13	Programmeringsoppgaver	802

Kapittel 22

Å teste programmer

		805
22.1	Refleksjon	806
22.2	Enhetstesting med JUnit	808
22.3	Systemtesting	815
22.4	Assert	818
22.5	Regresjonstesting	819
22.6	Akseptansetesting	820
22.7	Svartboks- og hvitbokstesting	820
22.8	API-referanse	821
22.9	Nye begrep i dette kapitlet	822
22.10	Repetisjonsoppgaver	824

Bruk av Java SDK og WinEdit	825
Reserverte ord	838
Tallsystemer	840
Unicode-tegnsettet	843
HTML og appleter	845
Unntak fra kodenstandard	849
Referanser	851
Stikkord	853

